

मनसा विहिते पुण्ये विस्तीर्णे नगरोपमे । दिव्याश्वयुजि सन्नद्धे काञ्चनेन विभूषिते । ०१८०
 कवचेन महाबाहो सोमार्ककृतलवणे । धनुर्द्धरो बद्धतणो बद्धगोधाङ्गुलिचवान् ।
 सारथ्यं कृतवांस्तत्र युयुत्सोरकृतव्रणः । सखा वेदविदत्यन्तं दधितो भार्गवस्य ह ।
 आङ्गयानः स मां चुद्धे मनो हर्षयतीव मे । पुनः पुनरभिक्रोशन्नभियाद्वीति भार्गवः ।
 तमादित्यमिवोद्यन्तमन्ताष्टयं महाबलं । चक्षियान्नकरं राममेकमेकः समासदं ।
 ततोऽहं वाणपातेषु त्रिषु बाहान्निगृह्य वै । अवतीर्य धनुर्ध्रस्य पदातिर्हृषिसत्तमं । ०१८१
 अभ्यगच्छं तदा राममर्चयन् द्विजसत्तमं । अभिवाद्य चैनं विधिवदब्रुवं वाक्यमुत्तमं ।
 योत्स्ये त्वया रणे राम सदृशेनाधिकेन वा । गुरुणा धर्मशीलेन जयमाशास्त्र मे विभो ।
 ॥ राम उवाच ॥ एवमेतत् कुरुश्रेष्ठ कर्त्तव्यं भूतिमिच्छता । धर्मो ह्येष महाबाहो विप्रिष्टैः सह युध्यतां ।
 शपेयं त्वां न चेदेवमागच्छेया विशास्यते । युध्यस्व त्वं रणे यत्तो धैर्यमालस्य कौरव ।
 न तु ते जयमाशासे त्वां विजेतुमहं स्थितः । गच्छ युध्यस्व धर्मेण प्रीतोऽस्मि चरितेन ते । ०१८२
 ततोऽहं तं नमस्कृत्य रथमारुह्य सत्वरः । प्राध्मापयं रणे शङ्खं पुनर्हंसपरिष्कृतं ।
 ततो युद्धं समभवन्मम तस्य च भारत । दिवसान् सुवहन् राजन् परस्परजिगीषया ।
 स मे तस्मिन्नेव पूर्वं प्राहरत् कङ्कपत्रिभिः । पश्या शतैश्च नवभिः शराणां नतपर्वणां ।
 चत्वारस्तेन मे बाहाः सुतश्चैव विशास्यते । प्रतिरुद्धस्तथैवाहं समरे दंशितः स्थितः ।
 नमस्कृत्य च देवेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो विशेषतः । तमहं स्मयन्निव रणे प्रत्यभाषं व्यवस्थितं । ०१८३
 आचार्यता मानिता मे निर्मर्यादे ह्यपि त्वयि । भूयस्व शृणु मे ब्रह्मन् सम्पदं धर्मसङ्गृहे ।
 ये ते वेदाः शरीरस्था ब्राह्मण्यं यच्च ते महत् । तपस्य महता तप्तं न तेभ्यः प्रहराम्यहं ।
 प्रहारे चक्षधर्मस्य यं त्वं राम समाश्रितः । ब्राह्मणः चक्षियत्वं हि याति शस्त्रसमुद्यमात् ।
 पश्य मे धनुषो वीर्यं पश्य बाहोर्बलं मम । एष ते कार्मुकं वीरं क्षिपन्नि निशितेषुणा ।
 तस्याहं निशितं भक्षं चिचिपे भरतर्षभ । तेनास्य धनुषः कोटिं क्षिप्त्वा भूमावपातयं । ०१८४
 तथैव च पृषत्कानां शतानि नतपर्वणां । चिचिपे कङ्कपत्राणां जामदग्न्यरथं प्रति ।
 काये विविक्तास्तु तदा वायुना समुदोरिताः । चेरुः चरन्तो रुधिरं नागा इव च ते शराः ।
 चतजोक्षितमर्वाङ्गः चरन् स रुधिरं रणे । बभौ रामस्तदा राजन् मेरुर्धातुसिवोत्सृजन् ।
 हेमन्तान्ते ऽशोक इव रक्तस्तवकमण्डितः । बभौ रामस्तथा राजन् प्रफुल्ल इव किंशुकः ।
 ततोऽन्यद्ब्रुनुरादाय रामः क्रोधसमन्वितः । हेमपुङ्गवान् सुनिशितान् शरांस्तान् हि ववर्ष सः । ०१८५
 ते समासाद्य मां रौद्रा बज्रधा मर्मभेदिनः । अकम्पयन्महावेगाः सर्पात्तलविषोपमाः ।
 तमहं समवष्टभ्य पुनरात्मानमाहवे । शतसङ्घैः शरैः क्रुद्धस्तदा राममवाकिरं ।
 शतैरग्न्यर्कसङ्काशैः शरैराशीविषोपमैः । शितैरभ्यर्हितो रामो मन्दचेता इवाभवत् ।
 ततोऽहं कृपयाविष्टो विष्टभ्यात्मानमात्मना । धिग्धिगित्यब्रुवं युद्धं चक्षधर्मश्च भारत ।